

Het gemeentelijke Minima- of Participatiebeleid, belangrijk onderdeel van de armoedebestrijding

AI (Artificiële Intelligentie) omschrijft Minimabeleid als volgt

Minimabeleid, ook wel bekend als minimaregelingen, is een vorm van gemeentelijk beleid dat gericht is op het ondersteunen van inwoners met een laag inkomen. Het doel is om te voorkomen dat deze inwoners in armoede vervallen of dat de gevolgen van armoede te zwaar worden. Gemeenten bieden vaak diverse minimaregelingen aan, zoals financiële tegemoetkomingen of kortingen op diverse voorzieningen, om deze doelgroep te helpen.

Wat houdt minimabeleid in?

- **Inkomensgrenzen:**

Gemeenten stellen inkomensgrenzen vast waaronder huishoudens als minima worden beschouwd. Deze grenzen bepalen welke inwoners in aanmerking komen voor de minimaregelingen.

- **Financiële ondersteuning:**

Minimabeleid kan bestaan uit financiële tegemoetkomingen, zoals een extraatje bovenop de uitkering of een vergoeding voor specifieke kosten zoals kinderopvang, schoolkosten of sportactiviteiten.

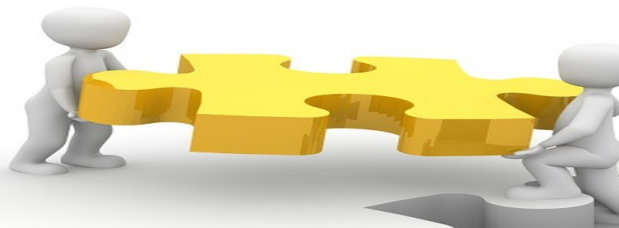
- **Kortingen en vrijstellingen:**

Gemeenten kunnen kortingen verlenen op gemeentelijke belastingen, abonnementen op bijvoorbeeld het zwembad of de bibliotheek, of vrijstelling van eigen bijdragen voor bepaalde voorzieningen.

- **Doelgroepgericht:**

Minimabeleid is specifiek gericht op inwoners met een laag inkomen en kan verschillen per gemeente.

Waarom is minimabeleid belangrijk?

- **Voorkomen van armoede:**

Het beleid is bedoeld om te voorkomen dat mensen in armoede terechtkomen of dat de gevolgen van armoede te zwaar worden.

- **Vergroten van bestaanszekerheid:**

Minimabeleid vergroot de bestaanszekerheid van mensen met een laag inkomen door hen te helpen deel te nemen aan het maatschappelijk leven.

- **Sociale grondrechten:**

De overheid heeft een verplichting om mensen met een laag inkomen te ondersteunen, wat is vastgelegd in artikel 20 van de grondwet.

2

1. De bestaanszekerheid der bevolking en spreiding van welvaart zijn voorwerp van zorg der overheid.
2. De wet stelt regels omtrent de aanspraken op sociale zekerheid.
3. Nederlanders hier te lande, die niet in het bestaan kunnen voorzien, hebben een bij de wet te regelen recht op bijstand van overheidswege.

Grondwet, artikel 20

Trots

Wat we nu kennen als Minima- of Participatiebeleid is eind jaren tachtig van de vorige eeuw ontstaan vanuit samenwerking tussen gemeenten, de zelforganisaties van uitkeringsgerechtigden en Divosa. Met name het Samenwerkingsverband Mensen Zonder Betaald Werk is een van de mede-grondleggers. Inmiddels is dit extra ondersteuningsbeleid voor de lage inkomens een vanzelfsprekend onderdeel van het gemeentelijk beleid geworden. **Daar kunnen we met zijn allen best trots op zijn**, ware het niet dat deze belangrijke stap in de armoedebestrijding steeds noodzakelijker is geworden, doordat de laagste inkomens door rijksbeleid steeds verder achterop geraakt zijn.

Een actueel voorbeeld is de zogenaamde belofte om de eigen bijdrage van de zorgverzekering te schrappen. Feit is dat ze er niet in slagen dit waar te maken. Uiteindelijk zou in 2027 de eigen bijdrage gehalveerd worden.

Overigens heeft de Raad van State in haar advies aangegeven dat, mocht dit inderdaad gebeuren, met name de laagste inkomens hier weer de dupe van worden, aangezien de zorgverzekering dusdanig duurder wordt dat ze meer geld kwijt zijn dan nu het geval is. Dus zal weer geroepen worden dat de zorgtoeslag hoger moet. Zo draaien we in cirkels die uiteindelijk maar een ding opleveren, namelijk dat mensen steeds afhankelijker worden van al de toeslagen die ergens te halen zijn. Dat zal dus ook de druk op de gemeenten verder verhogen om nog meer mogelijkheden te bieden. Los of dit überhaupt haalbaar is.

Tijdens de behandeling van het wetsontwerp “Participatiewet in Balans” in de Tweede Kamer kwam de VVD met een motie om grenzen te stellen aan de inkomenshoogten die gemeenten hanteren en sprak de SGP van ‘meer barmhartigheid voor de lage inkomens’. Dat was voor EAPN Nederland het moment dat we besloten om zelf eens naar het bestaande gemeentelijk Minimabeleid te kijken.

3

In dit stuk willen we geenszins het belang van de gemeentelijke activiteiten ontkennen. Integendeel we hebben gezocht naar basisgrenzen, waar ieder gemeentelijk beleid aan zou moeten voldoen. Mogelijk is dit niet helemaal toereikend, maar kan het in ieder geval dienen om de rol van het gemeentelijk beleid duidelijk te maken en te ondersteunen. Dat hopen we in ieder geval.

In het Nationaal Programma Armoede en Schulden stelt de regering het volgende:
Afhankelijk van de uitkomsten van de verkenningen en rekening houdend met de aanvaarde Kamermoties over dit onderwerp en het gesprek daarover bepalen we gezamenlijk de vervolgstappen. We zetten hierbij in op concrete producten, zoals het vaststellen van een model-beleidskader voor gemeenten waarbinnen gemeenten het armoedebelaid kunnen vormgeven. Indien dit onvoldoende resultaat sorteert, wordt in lijn met de motie De Kort/Inge van Dijk verkend hoe wetgeving vormgegeven zou kunnen worden. Met bovenstaande activiteiten geven we naast deze motie daarnaast invulling aan de motie Van Eijk (over een onderzoek naar aard en omvang van de gemeentelijke druk) minimaregelingen en het effect daarvan op de armoedeval en marginale en de motie Ceder (over bij de uitwerking van spoor 2 inzetten op het versimpelen van gemeentelijke regelingen).¹

¹ Nationaal Programma Armoede en Schulden, pag 19

Het is nog onduidelijk hoe we dit moeten begrijpen, maar gelet op wat de heer De Kort (VVD) tijdens het Kamerdebat over de Participatiewet in Balans zei, moeten we vrezen voor ingrepen. Dit is ook een reden voor ons om dit stuk samen te stellen en te zoeken naar een soort van ondergrens binnen het gemeentelijke beleid.

Uiteindelijk mag de gemeentelijke bezorgdheid omtrent de situatie van een deel van de inwoners er niet toe leiden dat het door die gemeenten ingezette armoedebestrijdingsbeleid wordt verminderd. Het gaat om burgers die kwetsbaar zijn, mede door een te laag inkomen en die dankzij het gemeentelijke beleid kunnen blijven deelnemen aan het maatschappelijk leven. Het zou goed zijn wanneer bij een verdere discussie daar meer oog voor is.

In het Nationaal Programma Armoede en Schulden stelt dezelfde regering SZW werkt aan het wetsvoorstel proactieve dienstverlening. Ook dit voorstel helpt om het niet-gebruik van bepaalde inkomensondersteunende regelingen terug te dringen. Gemeenten hebben vaak geen gegevens van werkenden, omdat ze geen bijstandsuitkering ontvangen.

Dit wetsvoorstel zorgt ervoor dat UWV, SVB en gemeenten proactief mogen onderzoeken wie mogelijk recht heeft op een uitkering of een andere voorziening gericht op inkomensondersteuning, maar daarvan nog geen gebruikmaakt. Zij mogen met dit wetsvoorstel in meer gevallen contact opnemen met deze mensen en hen ondersteunen als zij een aanvraag voor een uitkering of een voorziening willen doen. [...]

We willen werkenden met een laag inkomen (eerder) bereiken via hun directe omgeving (relevante vindplaatsen). Zo wordt de kans groter dat zij gebruik maken van het bestaande hulpaanbod. We doen dit door de samenwerking met relevante partijen te versterken. Dit zijn bijvoorbeeld vakbonden, werkgevers en werkgeversorganisaties en brancheorganisaties. De aandacht ligt op sectoren waar veel werknemers werken met lage lonen en kwetsbare, flexibele arbeidscontracten werken.²

Dit roepen we al jaren, maar vaak hebben we het gevoel tegen dovemans oren te spreken. Het ziet er dus nu, gelukkig, naar uit dat men dit advies over gaat nemen. Dat zal veel mensen ten gunste komen, maar er zal dan ook rekening moeten worden gehouden met een (veel) hogere aanvraag. Dat betekent dat er (veel) geld bij zal moeten, zodat meer mensen helpen niet betekent iedereen vooral minder geven.

² Nationaal Programma Armoede en Schulden, pag 10

Het Horizonproject Working Yet Poor³, waarin EAPN NL participeerde, laat zien dat werken alleen mensen niet uit de armoede haalt. Steeds meer mensen werken hard, maar blijven in de armoede steken. Iets wat overigens ook in het rapport van de Commissie Borstlap⁴ duidelijk benoemd wordt. Hierbij is het ook van belang de Directieve voor een wettelijk minimumloon in de EU lidstaten te noemen, die de lidstaten moeten omzetten in nationaal beleid.

Voor alle helderheid, een Directive ofwel wet op EU niveau komt tot stand met goedkeuring van de lidstaten. Dus deze Directive is ook door de Nederlandse regering goedgekeurd!

EAPN Europa heeft samen met de Europese vakvereniging, o.a. de universiteit van Antwerpen en vooral niet te vergeten het Europees Parlement heel lang gelobbyd voor deze Directive.⁵

5

Minimabeleid of Participatiefonds

Het gemeentelijk beleid kent verschillende aspecten.

1. Lastenverlichting
2. Participatie bevordering
3. Helpen bij schulden
4. Voorkomen van schulden
5. Voorkomen van isolement
6. Jongeren kansen bieden deel te nemen

Het betreft dus zowel materiële - als immateriële ondersteuning. Denk hier aan vroegtijdige signalering van schulden; adequate doorverwijzing en informatieverstrekking; voorlichting voor jongeren.

Het gemeentelijk beleid is dus veel meer dan mensen goederen of geld geven. Helaas wordt het vaak als dusdanig gekenmerkt door partijen die armoede geen probleem lijken te vinden. Zo wordt ook de zogenaamde armoedeval⁶ vaak misbruikt. EAPN NL stelt steeds weer dat staffelen van regelingen helpt de armoedeval te voorkomen of in ieder geval te verzachten.

³ [Working Yet Poor – WYP Official Website](#)

⁴ [Rapport 'In wat voor land willen wij werken?' | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

⁵ [Minimumlonen in de EU | EUR-Lex](#)

⁶ [Armoedeval - Wikipedia](#)

De kans om in de armoedeval terecht te komen, mag echter nooit een argument zijn om regelingen af te schaffen.

Al zegt hierover het volgende:

“Het is moeilijk om een exact aantal te geven van hoeveel mensen jaarlijks in de armoedeval terechtkomen, maar er is wel informatie beschikbaar over het aantal mensen dat momenteel in armoede leeft en over de risicogroepen. In Nederland leefden in 2023 volgens een nieuwe meetmethode 540.000 mensen in armoede, wat neerkomt op 3,1% van de bevolking. Daarnaast zijn er nog bijna 1,2 miljoen mensen met een inkomen tot 25% boven de armoedegrens en weinig tot geen financiële buffer. “

Met andere woorden, niemand weet precies hoeveel personen per jaar in de armoedeval terecht komen, waardoor de discussie hierover puur theoretisch is. Het feit dat men er wel conclusies aan verbindt, benadeelt dus eerder veel mensen.

Aangezien iedere gemeente haar eigen beleid vast stelt, is het niet simpel om een overzicht samen te stellen van wat je ‘Het Minimabeleid’ zou kunnen noemen. Er zijn wel een aantal aanknopingspunten die een rol spelen bij de vaststelling.

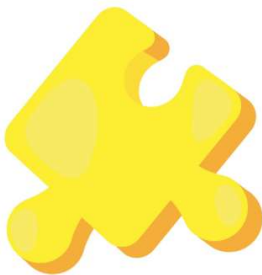
Kwijtschelding, deelnemen, openbreken, beëindigen of in ieder geval verminderen van druk zou je als steekwoorden kunnen benoemen. Deze basiswoorden hebben we gebruik bij onze discussies die uiteindelijk geleid hebben tot onze voorstellen.

Laten we starten met de zorgverzekering, aangezien die een van de posten is die mensen met een laag inkomen wel eens opzij schuiven wanneer het te krap is geworden of er teveel rekeningen in een keer binnen zijn gekomen. Een aantal gemeenten bood mensen die in aanmerking kwamen voor het minimabeleid de mogelijkheid deel te nemen aan een collectieve regeling die de gemeente met een zorgverzekeraar afsloot. Dit is zo goed als verdwenen. Daarom stellen we het volgende voor:

1. Om de hoogte van het inkomen vast te stellen, wordt gebruik gemaakt van de Belastingdienst Inkomensverklaring (IB60). Dat is de makkelijkste manier om de hoogte van het inkomen te bepalen.
2. Er komt een zorgverzekering vanuit het Rijk die uitsluitend geldt voor mensen die een inkomen hebben tot 120% van het wettelijk minimuminkomen. Iedereen die in een uitkering terecht komt met minder dan die 120% als inkomen, gaat automatisch naar die zorgverzekering. Uiteraard met behoud van bestaande behandeltrajecten, zodat niemand er op achteruit gaat. De vastgestelde zorgtoeslag wordt direct verrekend. Zodra iemand meer dan 120% heeft, mag deze persoon nog maximaal een jaar in deze zorgverzekering blijven, om eventuele terugval op te vangen. Daarna moet men zich inschrijven bij een andere zorgverzekeraar, die allen verplicht zijn deze overschrijving te accepteren, weer met behoud van bestaande behandeltrajecten. Op deze manier worden schulden voorkomen en blijven mensen in een zorgverzekering. Ook doordat het collectieve karakter van deze verzekering de kans biedt om het pakket uit te breiden -zoals gemeenten dat eerder deden- en de premie te verlagen.
3. Ieder Minimabeleid of participatiefonds geldt tot minstens 120% van het wettelijk minimuminkomen. Wil men meer bieden, dan moet dat zonder meer kunnen. Door deze basis van 120% komt er iets minder ongelijkheid binnen het gehele systeem.
4. Aangezien een van de doelen van het gemeentelijk armoede en schuldenbeleid lastenverlichting is, kan een goed kwijtscheldingsbeleid van lokale belastingen daarbij een belangrijke rol spelen.

Ook hier zien we als ondergrens de 120% van het minimuminkomen. Mocht dat in conflict komen met het rijksbeleid, dan is het aan de tijd dat de regering dit aanpast ten gunste van de gemeenten, zodat zij hun werk kunnen doen.

5. Goede voorbeelden nemen we graag over. Zo biedt een gemeente kinderen en jongeren het volgende:
 - 500€ per jaar voor sport of cultuur
 - Volwassenen tot 200€ p.j.
 - Je mag 'uitproberen'. Tot maximaal 4 keer.

We willen graag toevoegen dat hier ook heel belangrijk is dat men met verenigingen en organisaties afspraken maakt om een anti-pestreglement samen te stellen dat aan alle leden gemaakd wordt, in alle kleedkamers en kantines hangt en dat ook gehandhaafd wordt. Op die manier worden mensen die van de regeling gebruik maken, beschermd tegen hen die menen het recht te hebben ze te kleineren of beledigen. Overigens geldt dit voor iedereen die onheus bejegend wordt, dus je dient een algemeen belang met dit reglement.

6. Om de zogenaamde armoedeval te voorkomen, maar ook om een overgang, zoals naar betaald werk, soepel te laten verlopen, stellen we een staffeling voor.

- 120-130% minimuminkomen	75% regeling
- 130-135%	50%
- 135-140%	25%

7. Om een isolement te voorkomen en de mobiliteit te vergroten nemen we graag het idee over van gemeenten dan wel regio's die het OV vanaf 9 uur 's ochtends gratis aanbieden aan mensen met een minimuminkomen. In delen van Groningen en Drenthe kent men dit systeem al.

Dat men weer mobiel zijn kan, zorgt er voor dat contacten met kinderen, ouders, familie en vrienden hersteld kunnen worden. Dat mensen actief blijven en dat mensen die geen eigen vervoer hebben, zoals chronisch zieken en ouderen zich weer kunnen verplaatsen.

Het is ook een prima hulpmiddel voor mensen die een deeltijdbaan hebben, maar toch afhankelijk blijven van een uitkering, doordat zo kosten bespaard kunnen worden.

8. Verstrekt een gemeente witgoed, dan wordt bij levering het oude witgoed meegenomen. Een ander idee is om witgoed in bruikleen te geven en, valt iemand buiten de minimaregeling, een bedrag voor aankoop vast te stellen.
9. We horen vaak dat mensen die een mobiliteitsprobleem hebben wel een scootmobiel, maar geen elektrische fiets kunnen krijgen. We stellen voor dat mensen de keus krijgen tussen beide.

Kinderen en jongeren

10. Binnen het onderwijs vragen scholen ouders om een bijdrage. Dat deze vrijwillig is, wordt niet verteld. Kinderen krijgen in de klas te horen dat de ouders de bijdrage niet betaald hebben of mogen niet mee op schoolreis. In veel gemeenten is dit inmiddels geregeld via bijdragen vanuit het minimabeleid. EAPN NL stelt voor dat algemeen geldt dat de ouderbijdragen, de kosten voor een schoolreis en de aanschafkosten voor een laptop zodra een kind naar het middelbaar onderwijs wisselt, vergoed worden. Dat kan met de school zo geregeld worden dat dit anoniem verloopt.

Geef geen reden of kans om te pesten, want dat zal uiteindelijk meer gevolgen hebben, ook financieel, dan de regelingen te bekostigen.

Een ander belangrijk onderwerp is meedoen aan sport of cultuur. In punt 5 hebben we daarvoor een voorstel uitgewerkt. Met name voor kinderen en jongeren is mee kunnen doen zo belangrijk voor de verdere ontwikkeling.

In het Nationaal Programma Armoede en Schulden lezen we hierover: “We willen dat kinderen mee kunnen doen. Ook als hun ouders weinig geld hebben. We zetten dan ook specifiek in op het versterken van participatie en ontwikkeling van kinderen om zo de kansengelijkheid van kinderen te bevorderen. We geven daarom geld aan gemeenten en verschillende landelijke armoedefondsen en maatschappelijke organisaties (de partijen verenigd binnen het samenwerkingsverband Samen voor alle Kinderen). Zo kunnen zij kinderen en jongeren helpen om mee te doen op school, sport, cultuur en in hun vrije tijd.”⁷

Draagkrachtberekening

Een ander erg belangrijk thema is de draagkrachtberekening, die zoveel verschillende vormen kent. We stellen hier een manier van vaststelling van de draagkracht voor die recht doet aan de reële situatie waarin mensen verkeren. Onder draagkrachtinkomen verstaan we dat deel van het inkomen dat resteert wanneer je bij het inkomen de huur- en zorgtoeslag telt en dit bedrag vervolgens vermindert met de huur, de zorgverzekeringskosten en het bedrag van de voor jouw geldende bijstandsuitkering. Wat nu rest is de draagkracht en daarvan geldt dat 35% in mindering wordt gebracht van het bedrag binnen het minimabeleid.

Ervaringskennis

De aandacht van het Rijk voor het onderwerp gezinnen in een kwetsbare positie is enthousiast ontvangen door stakeholders. Afgelopen maanden hebben de departementen samen met gemeenten, ervaringsdeskundigen, kinderen, jongeren en andere stakeholders knelpunten, ideaalsituaties, werkzame elementen en bestaande inzet op Rijksniveau geïnventariseerd en geanalyseerd.⁸

⁷ Nationaal Programma Armoede en Schulden, pag. 18

⁸ Nationaal Programma Armoede en Schulden, pag. 25

Daarbij is het van belang de voorwaarden te formuleren, die nodig zijn om het proces tot zijn recht te laten komen:

1. De juiste ervaringsdeskundige op de plek
2. Onder de juiste voorwaarden
3. Met de juiste ondersteuning
4. Tegen de juiste beloning

*Samen de verandering zijn,
EAPN Nederland, 2024*

Bovenstaande is een van de vele voorbeelden hoe ervaringskennis steeds meer ingezet en gebruikt wordt. Het Actieleerproject KEUS dat EAPN NL samen met Sterk uit Armoede en de Hogeschool Windesheim Almere uitvoert binnen de kaders van de Participatiewet in Balans is een ander goed voorbeeld.⁹

Dit project werkt samen met gemeenten, uitvoeringsinstanties en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan het inzetten van ervaringsdeskundigen binnen de kaders van de (veranderde) Participatiewet om het vertrouwen tussen overheid en burgers te herstellen en te versterken. Maar ook om zowel het beleid als de uitvoering meer te laten aansluiten bij de dagelijkse realiteit van hen die van de regeling(en) afhankelijk zijn. Dit heeft tijd nodig en zal veel souplesse en aanpassing vragen van alle betrokken partijen. Daar staat tegenover dat bij positieve inzet er ook positieve uitkomsten te zien zullen zijn.

Een van de voordelen van de inzet van mensen met ervaring is dat zij zich weer geaccepteerd zullen voelen en dat er dus weer hoop ontstaat op verbetering. Zoals hoop een van de grondbeginselen van de economie is, zo zorgt hoop er ook voor dat mensen weer geloof in eigen kunnen terugvinden. Mee mogen doen is de basis van een samenleving.

Dat het niet altijd eenvoudig is, heeft met heel wat oorzaken te maken, zoals we ook zien binnen het Actieleerproject KEUS, inzet van ervaringsdeskundigen in het kader van de Participatiewet in Balans. Dit, door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ondersteunde, project draagt bij aan de samenwerking tussen gemeenten, uitvoeringsinstanties en ervaringsdeskundigen. Samen zoeken naar de verandering. Samen de verandering durven/willen zijn.

Op www.eapnned.nl is hierover meer informatie te vinden.

⁹ [Project KEUS gaat door! – EAPN Nederland](#)

Succes

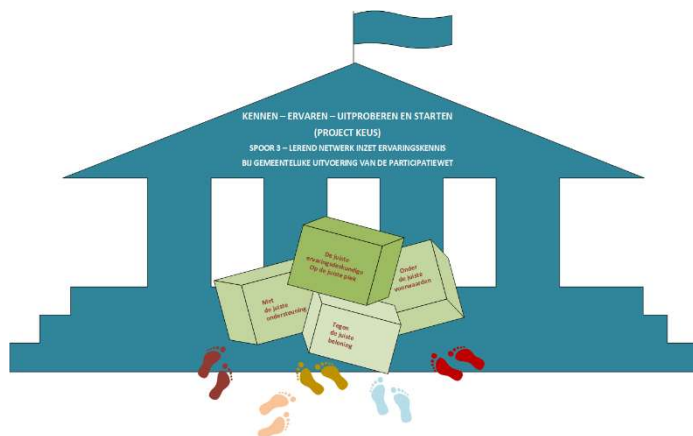
Het valt niet mee om, wanneer je het over armoede en uitsluiting hebt **van een succes te spreken, maar EAPN NL vindt toch dat het gemeentelijk armoedebeloid als succes aangemerkt mag worden**. Daar zijn twee belangrijke redenen voor. Een dat gemeenten zich het lot van hun inwoners aantrekken. Twee dat ze veel werk verzetten hier verbetering in te brengen. Dat verdient erkenning.

Met dit stuk willen we de gemeenten ondersteunen om het bestaande beleid vooral verder te ontwikkelen en om een basis te leggen voor een soort van minimum minimabeleid. Het is geen eenvoudige vraag waar een armoedebeloid minimaal aan moet voldoen. We hebben er heel wat uren met elkaar over gesproken. Dit is ons aandeel in de discussie. Natuurlijk wordt alles veel eenvoudiger wanneer iedereen een inkomen heeft, waarvan alle lasten gewoon betaald kunnen worden, waarna voldoende overblijft om als persoon, als gezin gewoon mee te kunnen doen. Er is een Engelse term hiervoor: Living Income. Eigenlijk zouden het wettelijk minimumloon en de daarvan afgeleide uitkeringen hieraan moeten voldoen. Helaas geldt dat niet meer.

In Sociale Vraagstukken lezen we daarover het volgende:

De verwachting in februari 2024 was nog dat armoede iets zou toenemen volgend jaar, omdat de bijstand niet meestijgt met de algemene welvaartsstijging.

*Dit is een oud patroon, en omdat dit jaar op jaar gebeurt, is de bijstand inmiddels meer dan **30 procent achtergebleven bij de algemene welvaart**, een belangrijke reden voor de discussie over de toereikbaarheid van het sociaal minimum.¹⁰*

Dit maakt weer eens heel duidelijk hoeveel de achterstand bedraagt. Het laat ook zien waarom er met steeds meer toeslagen en regelingen geprobeerd wordt enigszins te repareren. Maar het laat vooral zien hoe dringend het nodig is dat dat sociaal minimum echt verhoogd wordt. De Commissie Sociaal Minimum heeft hier een belangrijke

taak, net als de regering die na de verkiezingen in november gevormd gaat worden. Met de Participatiewet in Balans starten we vanaf 1 januari 2026 een nieuw proces. We spreken de hoop uit dat begin 2026 ook gestart zal worden met een inkomens-inhaalproces. Dat komt niet alleen de laagste inkomens ten goede, maar ook het werkgelegenheidsplaatje, want wie iets meer te besteden heeft, zal de opgelopen achterstand -langzaam- willen inhalen.

¹⁰ [Dalende armoede is eigenlijk een beleidsongelukje – Sociale Vraagstukken](#)

Investeren in een goed sociaal minimum, in een goed sociaal zekerheidsstelsel is meer dan een groep mensen iets meer geven.

Het is de basis van een hechte samenleving, van solidariteit en saamhorigheid en economische gezien een slimme stap om de werkgelegenheid te vergroten en versterken.

European Anti Poverty Network Nederland, augustus 2025

www.eapnned.nl